

מקור המאמר בזהר פרשת מצודע דף נה ע"א
התפלה נבחנת ונבדקת

רַבִּי חִזְקִיָּה פָּתַח וְאָמַר, (תהלים יז) שְׁמָעָה יי' צְדָק וְגו'. כִּמָּה חֲבִיבָה כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל קָמִי קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְדַבְּכָל זְמָנָא דְכְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, אֲתַת לְקַמִּיָּה דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲזִידְמֵן לְקַבְּלָהּ. הָרָא הוּא דְכְּתִיב שְׁמָעָה יי' צְדָק הַקְּשִׁיבָה רַנְתִּי הַאֲזִינָה תְּפִלָּתִי. אָמַר דָּוִד, אֲנָא אֶתְקַטְרַנָּא בְּכְנֶסֶת יִשְׂרָאֵל. כִּמָּה דְהִיא אֶשְׁתַּכַּחַת לְקַמָּךְ, אֲנָא נָמִי הָכִי אֶשְׁתַּכַּחַנָּא. וּבְגִין כִּךְ שְׁמָעָה יי' צְדָק, בְּקַדְמִיתָא, וּלְבַתֵּר, הַקְּשִׁיבָה רַנְתִּי הַאֲזִינָה תְּפִלָּתִי.

בְּלֹא שְׁפִתֵי מְרָמָה. מָאִי בְּלֹא שְׁפִתֵי מְרָמָה. אֶלָּא הָכִי תַנִּינֵן. כָּל מְלָה וּמְלָה דְצִלּוֹתָא, דְאֶפִּיק בְּרַגְשׁ מְפּוּמִיָּה, סִלְקָא לְעֵילָא וּבִקְעָא רְקִיעִין, וְעֵאלַת לְאַתֵּר דְעֵאלַת, וְתַמָּן אֶתְבַּחַנַת הֵהוּא מְלָה, אִי הוּא מְלָה דְכִשְׂרָא אִי לָא, אִי אִיהוּ מְלָה דְכִשְׂרָא עֵאלִין לָה קָמִי מְלַכָּא קְדִישָׁא לְמַעְבַּד רַעוּתָהּ. וְאִי לָאו, סְאֲטוּן לָה לְבַר, וְאֶתְעַר בְּהֵהוּא מְלָה רוּחָא אַחְרָא.

- מְכַנְיָסִים אוֹתוֹ לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ הַקְּדוֹשׁ לַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ. וְאִם וּמִתְעוֹרְרַת בְּאוֹתוֹ דְבּוֹר רוּחַ אַחְרַת.

רַבִּי חִזְקִיָּה פָּתַח וְאָמַר, (תהלים יז) שְׁמָעָה ה' צְדָק וְגו'. כִּמָּה חֲבִיבָה כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל לְפָנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׁבַכְל זְמָן שְׁכְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל בָּאָה לְפָנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְזִדְמֵן כְּנֶגְדָה. זְהוּ שְׁכַתוּב שְׁמָעָה ה' צְדָק הַקְּשִׁיבָה רַנְתִּי הַאֲזִינָה תְּפִלָּתִי. אָמַר דָּוִד, אֲנִי הַתְּקַשְׂרִתִּי עִם כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שֶׁהִיא נִמְצָאת לְפָנֶיךָ, גַּם אֲנִי כִךְ נִמְצָא. וּמִשׁוּם כִּךְ, שְׁמָעָה ה' צְדָק - בְּרַאשׁוֹנָה, וְאַחַר כִּךְ - הַקְּשִׁיבָה רַנְתִּי הַאֲזִינָה תְּפִלָּתִי.

בְּלֹא שְׁפִתֵי מְרָמָה, מַה זֶה בְּלֹא שְׁפִתֵי מְרָמָה? אֶלָּא כִּךְ שְׁנִינֵן, כָּל דְבּוֹר וְדְבּוֹר שֶׁל תְּפִלָּה שְׁמוּצִיא אָדָם מִפִּיו, עוֹלָה לְמַעְלָה וּבוֹקֵעַ רְקִיעִים, וְנִכְנָס לְמָקוֹם שְׁנִכְנָס, וְשֵׁם נִבְחַן אוֹתוֹ הַדְּבּוֹר, אִם זֶה דְבּוֹר כִּשְׂרָא וְאִם לֹא. אִם זֶה דְבּוֹר כִּשְׂרָא, לֹא - מְסֻטִים אוֹתוֹ הַחוּצָה,

וּבֹא רֵאֵה, בְּיוֹסֵף כְּתוּב, (שם)
 עֲנֹו בְּכַבֵּל רַגְלוֹ וְגו'. עַד
 מָתִי עֲנֹו בְּכַבֵּל רַגְלוֹ? עַד עֵת
 בֹּא דְבַרְוּ אִמְרַת ה' צִרְפְּתָהּוּ.
 עַד עֵת בֹּא דְבַרְוּ שֶׁל מִי?
 אֲלֵא עַד עֵת בֹּא דְבַרְוּ (שֶׁל יוֹסֵף,
 וּנְבָחָו) אוֹתוֹ דְבוּר. זֶהוּ שְׁכַתוּב
 אִמְרַת ה' צִרְפְּתָהּוּ. וְאִז -
 שְׁלַח מֶלֶךְ וַיִּתְּיָרְהוּ מִשֶּׁל
 עַמִּים וַיִּפְתַּחְהוּ. בֵּינְתִים הָיָה בֹּא הַבְּקָר.

וּתָא חֲזִי, כְּתִיב בְּיֹה בְּיוֹסֵף, (תְּחִלִּים קוּה) עֲנֹו בְּכַבֵּל
 רַגְלוֹ וְגו'. עַד אִימְתִי, עֲנֹו בְּכַבֵּל רַגְלוֹ. עַד
 עֵת בֹּא דְבַרְוּ אִמְרַת יי' צִרְפְּתָהּוּ. עַד עֵת בֹּא דְבַרְוּ
 דְמֵאן. אֲלֵא עַד עֵת בֹּא דְבַרְוּ (דְּיוֹסֵף, וְאִתְּבַחִין) הֵהִיא
 מִלָּה, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב, אִמְרַת יי' צִרְפְּתָהּוּ. כְּדִין,
 שְׁלַח מֶלֶךְ וַיִּתְּיָרְהוּ מוֹשֵׁל עַמִּים וַיִּפְתַּחְהוּ. אִדְהֵכִי
 הוּא אַתָּא צִפְרָא.

ספר אור הזהר (עמוד 231)

זכאָה חולקיהון ד'ישׂראל ד'קודשא בריך הוא אתרעי בהון ויהב להון אורייתא דקשומט, אילנא דחיי, דביה אחיד בר נש (ספרים אחרים: ירית) חיון להאי עלמא, וחיון לעלמא דאתי. דכל מאן דאשתדל באורייתא ואחיד בה, אית ליה חיון (ספרים אחרים: אחיד בחיון). וכל מאן דשביק מלי דאורייתא, ואתפרש מאורייתא, כאלו מתפרש מחיון, בגין דהיא חיון, וכל מלוי חיון, הדא הוא דכתיב, (משלי ד) כי חיים הם למוצאייהם, עד כאן לשון הזהר הקדוש.

ומפרש הרב משה זכותא: וכל מאן דשביק וכו', הוא חדוש אחר, והוא, שהרי אין הפל זוכים לכתרה של תורה וכו', ומה יעשו מי שלא נגזר עליהם להיות חכמים, לזה אמר שיש להם ב' תקונים, אחד לגרם בעלמא, כי גדול כח התורה גם בפטוט לחוד ואפלו בלגלוג ויש לו זכות וכו', וכנגד זה אמר, כי מי שאינו עושה כן אלא שביק מילי דאורייתא, מילי דיקא וכו', כאלו מתפרש מתמן, פרוש אף על פי שיעשה מעשים טובים וכו' וכל מילי חיון, המלות לבד בקריאה וגיורסא בעלמא, למה זה דומה? לחולה ששותה משקה רפואה ומועיל בסגליתו אף כי לא ידע בחכמת הרפואה.

(רבינו משה זכותא דף קמח: לפרוש הזהר)

כד) אפלו בקריאת הזהר לבד ובגמגום, הרי הוא כהונה ומפרש את השם שיש כח בו לעשות נסים אפלו בלא ידיעה

וְכַל מֵאן דִּאֲשַׁתְּדַל וְכוּ', אֲפֵלוּ בְּקִרְיָאָה לְבַד וּבְגִמְגוּם הֲרִי הוּא כְּהוֹנָה וּמְפָרֵשׁ אֶת הַשֵּׁם שֵׁישׁ כֹּחַ בּוֹ לַעֲשׂוֹת נִסִּים אֲפֵלוּ בְּלֹא יָדִיעָה, וְכִמּוֹ שְׁכַתוּב בְּגִמְרָא שֵׁישׁ כֹּחַ בְּפִסְקוּקִים לְהַגּוֹ. וְכֹל זֶה יְהִיָּה נִשְׁמַר מִכָּל רַע מִצַּר הָרַע וּמִמְקָרִים רָעִים וּבְעוֹלָם הַזֶּה הַחֲמָרִי, וְגַם בְּעוֹלָם הַבָּא הָרוּחָנִי, כִּי גַם שְׁהוּא לֹא יָדַע סוּד הָרוּחָנִיּוֹת, הֵלֵא יִתְעוֹרֵר לְהִסְדָּ עֲלָיו.

וְכַתֵּב הֲרַב זְכוּרָו לְבִרְכָה, בְּחַל אוֹמְרִים "הֲרִיעוּ לְהַשֵּׁם כָּל הָאָרֶץ" רֵאשִׁי תְבוֹת הַלְכָ"ה, וּבְשִׁבְתֵּי אוֹמְרִים "הֲשִׁתְּחוּ לְהַשֵּׁם בְּהִדְרַת קִדְשׁ" רֵאשִׁי תְבוֹת קַבְלָ"ה, כִּי הַקְּבֵלָה תִּשְׁתַּבַּח בְּיוֹם הַשַּׁבָּת, כִּי קְדוּשָׁה הִיא בְּסוּד אֲצִילוֹת דְּלִית תַּמָּן קְלִיפִין כְּלָל, וְלִמּוּד מֵאֲמָרֵי הַזֶּהר וּקְרִיאָתוֹ זֶה הִיא הַלּוּלֹו אֲפִי כִּי גִיּוֹרְסָא בְּעַלְמָא. [אִמְרַת הַמַּעֲתִיק: וּמִפְּנֵי זֶה צָוָה הַחֲפִיץ חַיִּים זְכַר צְדִיק לְבִרְכָה לְכָל תְּלַמִּידֵיוּ בְּכָל שַׁבָּת לְגַמְרֵי הַזֶּהר שֶׁל פְּרִשְׁתֵּי הַשְּׁבוּעָה].

הַפְּעֵם שְׁכַתְּבוּ זְכוּרָנִים לְבִרְכָה כִּי לִמּוּד הַזֶּהר הַקְּדוּשׁ נִזְרָא וְנִשְׁנַב מֵאֵד הַגַּם דְּלֹא יָדַע מֵאִי קָאָמַר, מִשּׁוּם דְּבְכָל הַתּוֹרָה יֵשׁ פְּרִדָּ"ס, וּבְכָל לִמּוּד אִינוּ נִכְרַ הַסּוּד כְּלָל, וְאִדְרַבָּה, הַקּוּרָא וְשׁוּנָה דַּעְתּוֹ עַל הַפְּשׁוּט לְבַד, בְּאִין מִבִּין אִם יֵשׁ סוּד בְּתוֹרָה כְּלָל, מַה שְּׂאִין בֶּן סֵפֶר הַזֶּהר הַקְּדוּשׁ, דְּהַסּוּדוֹת הֵם בְּגִלּוּי וְהַלּוּמֵד יוֹדַע כִּי יִדְבַר נִפְלְאוֹת וְרַזִּי תּוֹרָה וְהוּא לֹא יָדַע, וְלָזֶה מוֹעִיל מֵאֵד לְתַנּוּן הַנֶּפֶשׁ.

(נפש חיים מערכת הו' אות ד', משם הגדולים להחיד"א)